

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет біології та лісового господарства
Кафедра фізіології людини і тварин

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
ПСИХО- І НЕЙРОФІЗІОЛОГІЯ КРЕАТИВНОСТІ
підготовки доктора філософії
галузі знань 09 Біологія
спеціальності 091 «Біологія»
Освітньо-професійної програми «Біологія організмів та надорганізмових
систем»

Луцьк – 2022

Силабус навчальної дисципліни «Психо- і нейрофізіологія креативності» вибіркова дисципліна підготовки доктора філософії галузі знань 09 Біологія спеціальності 091 Біологія за освітньо-професійною програмою «Біологія організмів та надорганізмів систем».

Розробник: Козачук Наталія Олександрівна, д.б.н., професор кафедри фізіології людини і тварин, доцент.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної:

доц. Фіщук О.С.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри фізіології людини і тварин

протокол № 1 від _1_ вересня 2022 р.

Завідувач кафедри: ____

____ доц. Качинська Т.В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	09 «Біологія» 091 «Біологія» «Доктор філософії»	Вибіркова
Кількість годин/кредитів 120/4		Рік навчання 2-й
		Семестр 3
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції 10 год.
		Практичні 14 год.
		Самостійна робота 88 год.
		Консультації – 8 год.
		Форма контролю: залік

II. Інформація про викладача (- ів)

ППП Козачук Наталія Олександрівна
 Науковий ступінь доктор біологічних наук
 Вчене звання доцент
 Посада професор кафедри фізіології людини і тварин
 Контактна інформація: Kozachuk.Nataliya@eenu.edu.ua
 Дні занять <http://194.44.187.20/cgi-bin/timetable.cgi?n=700>

III. Опис освітнього компонента

Анотація курсу. «Психо- і нейрофізіологія креативності» - це дисципліна, яка критично інтерпретує теорії креативної діяльності; з'ясовує особливості креативності як психофізіологічного феномену; вивчає нейрофізіологічні механізми творчого мислення.

Мета і завдання освітнього компонента. Метою курсу є засвоєння здобувачами освіти знань про психофізіологічні і нейрофізіологічні механізми креативності. Завдання: формування знань про суть поняття креативність, психофізіологічні особливості генерації креативного продукту, про нейрофізіологічні механізми інтелектуальної і творчої креативності.

Результати навчання (Компетентності) :

Загальні компетентності (ЗК)	ЗК 01. Знання основних тенденцій та перспектив розвитку біологічної науки та здатність орієнтуватись в сучасних проблемах наукових досліджень в галузі біології і суміжних науках. ЗК 04. Здатність до саморозвитку та самовдосконалення впродовж життя, вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 05. Здатність керуватися в професійній діяльності культурними цінностями, етичними нормами, принципами толерантності, діалогу і співпраці. ЗК 06. Здатність генерувати нові ідеї, обирати оптимальні шляхи і методи вирішення завдань досліджень, інтерпретувати та аналізувати їх результати. ЗК 08. Здатність до критичної переоцінки накопиченого досвіду в галузі біологічної науки і творчого аналізу шляхів її подальшого розвитку.
------------------------------	---

Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК 01. Здатність організовувати, моделювати та розробляти наукові дослідження, реалізувати координаційне управління науковою діяльністю, створювати нові знання у біології та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках, створювати моделі об'єктів і процесів на прикладі різних рівнів організації живого. СК 02. Здатність застосовувати сучасні інформаційні технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та навчальній діяльності. СК 05. Здатність прогнозувати напрямки розвитку сучасної біології на основі загального аналізу розвитку науки і технологій. СК 06. Здатність дотримуватись етики досліджень, а також правил академічної доброчесності в наукових дослідженнях та науково-педагогічній діяльності. СК 09. Здатність користуватися новітніми досягненнями біології та застосування їх для вирішення наукових завдань і самостійної роботи в межах обраної спеціальності.
Програмні результати навчання (ПРН)	ПР1. Демонструвати концептуальні та методологічні знання з біології і на межі предметних галузей. ПР2. Аналізувати та оцінювати сучасні наукові досягнення при вирішенні дослідницьких і практичних завдань, в тому числі в міждисциплінарних областях. ПР5. Формулювати наукову проблему, розробляти гіпотези, визначати актуальність, мету, завдання, які необхідно вирішити для досягнення мети, оцінювати необхідні ресурси та час для реалізації, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. ПР6. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел, організовувати та керувати інформацією. Обирати і застосовувати методологію та інструментарій наукового дослідження при здійсненні теоретичних й емпіричних досліджень у галузі біології. ПР9. Аналізувати результати власних досліджень та співставляти їх з результатами інших дослідників у контексті всього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми. ПР14. Розв'язувати важливі теоретичні та практичні проблеми біології з дотриманням норм академічної етики і врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів (складення пропозицій щодо фінансування досліджень та/або проєктів, реєстрації прав інтелектуальної власності).

Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практ ичні	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. Психохіфізіологічні особливості креативного процесу						
Тема 1. Поняття креативності. Види креативності. Етапи креативного процесу.	25	2	4	18	1	Т, РЗ/30
Тема 2. Теорії креативності	22	2	2	17	1	Т, РЗ/15
Разом за модулем 1	47	4	6	35	2	/45
Змістовий модуль 2. Нейрофізіологічні механізми креативного мислення						
Тема 3. ЕЕГ-кореляти творчого мислення	24	2	2	18	2	Т, РЗ/15
Тема 4. Особливості	24	2	2	18	2	Т, РЗ/15

просторової організації ЕЕГ, залежні від психофізіологічних характеристик особистості						
Тема 5. Особливості статевого диморфізму у різних видах когнітивної діяльності	25	2	4	17	2	Т, РЗ/25
Разом за модулем 2	73	6	8	53	6	/55
Всього годин/Балів	120	10	14	88	8	100

Методи контролю: ДС – дискусія, Т – тести, РЗ – розв’язування задач, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота.

Завдання для самостійного опрацювання.

1. Особливості статевого диморфізму у різних видах когнітивної діяльності
2. Загальна характеристика здібностей.
3. Особливості прояву творчості на різних вікових етапах
4. Поняття обдарованості.

Політика оцінювання

Поточний контроль проводиться у вигляді усного або письмового опитування. Оцінка за кожну виконану практичну роботу становить 10 балів за теоретичну підготовку і 5 балів за виконання роботи, за останню 7 роботу оцінка становить 5 балів за теоретичну підготовку і 5 балів за виконання роботи,.

Політика викладача щодо аспіранта. Здобувач освіти повинен відвідувати згідно розкладу занять всі види аудиторних занять передбачені навчальним планом. Графік консультацій із навчальної дисципліни розміщений на дошці оголошень та на сайті кафедри зоології. У разі відсутності аспіранта на занятті він зобов’язаний його відпрацювати (графік відпрацювання знаходяться на дошці оголошень кафедри зоології). У випадку нетипових ситуацій та об’єктивних причин можливий перехід на дистанційну форму навчання на платформі Moodle <http://194.44.187.60/moodle/>.

Політика щодо неформальної, інформальної та дуальної освіти. Якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній (курси, семінари, тренінги, стажування) чи інформальній освіті і їх тематика, обсяг вивчення та зміст відповідають освітньому компоненту в цілому або його окремому розділу, змістовому модулі, темі (темам), що передбачені силабусом навчальної дисципліни, і проходження яких підтверджено документально (сертифікат, свідоцтво, посилання тощо), то зарахування результатів такого навчання здійснюється згідно «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки» https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/1_Визнання_резул_татів_ВНУ_ім._Л.У._2_ред.pdf

У випадку дуальної форми здобуття освіти зарахування результатів такого навчання здійснюється згідно «Положення про підготовку студентів у Волинському національному університеті імені Лесі Українки з використанням елементів дуальної форми здобуття освіти» на основі тристороннього договору між закладом освіти, суб’єктом господарювання і здобувачем освіти https://ed.vnu.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/12_Положення_про_дуал_ну_освіту_ред.pdf

Політика щодо академічної доброчесності. регулюється [Кодексом академічної доброчесності ВНУ імені Лесі Українки](#). Аспірант повинен самостійно виконати всі завдання лабораторних робіт, а у випадку запозичень інформації зобов’язаний коректно її відображати з посилання на першоджерело. Використання будь-яких джерел інформації під час проведення різних форм оцінювання знань (поточний, модульний, підсумковий контроль) заборонено.

Політика щодо дедлайнів та перескладання. Здобувач освіти повинен вчасно виконати всі завдання практичних робіт і надавати їх для перевірки викладачу. У випадку відсутності аспіранта на занятті з об'єктивних причин (хвороба, заява по поважній причині) термін здачі робіт може бути змінений. До підсумкової форми контролю (заліку) здобувач освіти має відпрацювати пропущені заняття та здати практичні роботи.

Підсумковий контроль – залік. Загальна оцінка підраховується як сума поточного оцінювання.

У випадку незадовільної підсумкової оцінки, або за бажання підвищити рейтинг, аспірант складає залік у письмовій формі. Аспіранту пропонується три відкритих питання, за відповіді на які він може отримати максимум 100 балів. Оцінка за освоєння курсу виставляється згідно шкали оцінювання.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
1–59	Незараховано (необхідне перескладання)

Перелік питань для підсумкового контролю

1. Поняття креативності
2. Структура креативності
3. Рівні творчої діяльності
4. Параметричний підхід до дослідження креативності.
5. Теорія креативності Дж.Гілфорда.
6. Теорія креативності Е.П.Торренса.
7. Концепція М.Волаха і Н.Когана
8. Теорії креативності (асоціативна, інвестиційна, інтелектуальної активності)
9. Розвиток креативності.
10. Методи вимірювання креативності
11. Розвиток креативних здібностей особистості за допомогою активних методів навчання
12. Особливості прояву творчості на різних вікових етапах.
13. ЕЕГ-кореляти творчого мислення
14. Особливості просторової організації ЕЕГ, залежні від психофізіологічних характеристик особистості.
15. Особливості статевго диморфізму у різних видах когнітивної діяльності.
16. Особливості статевго диморфізму у різних видах когнітивної діяльності
17. Загальна характеристика здібностей.
18. Особливості прояву творчості на різних вікових етапах
19. Поняття обдарованості.

Рекомендована література

1. Ільїна Н.М. Психологія творчості та обдарованості. – Університетська книга, 2018. – 227 с.
2. Карпенко Н. А. Психологія творчості: навч. посібник. – Львів: ЛьвДУВС, 2016. – 156 с.
3. Козачук Н.О. Електрична активність кори головного мозку чоловіків і жінок в процесі дивергентного мислення: монографія / Наталія Олександрівна Козачук. - Луцьк: Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки, 2015. – 191 с.
4. Kozachuk N., Shvartz L, Zhuravlov O, Poruchynskiy A, Dmytrotsa O, Abramchuk O, Poruchynska T, Zhuravlova O, Hoshko L. Relationship Between The Rhythmic Activity Of The Cerebral Cortex And The Manifestation Of Impulsivity/Reflexivity // RJPBCS. – 2018. – 9(4). – P. 1349-1355.
5. Kozachuk N., Shvartz L, Zhuravlov O, Poruchynskiy A, Dmytrotsa O, Abramchuk O, Poruchynska T, Zhuravlova O, Hoshko L. Relationship Between The Rhythmic Activity Of The Cerebral Cortex And The Manifestation Of Impulsivity/Reflexivity // RJPBCS. – 2018. – 9(4). – P. 1349-1355.

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1053811920301828?via%3Dihub>

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1053811919309760?via%3Dihub>

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S1053811919309863?via%3Dihub>

<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S105381191731008X?via%3Dihub>

<https://www.cambridge.org/core/books/abs/cambridge-handbook-of-the-neuroscience-of-creativity/costs-and-benefits-of-cognitive-control-for-creativity/32DA61DB582031E75D6F566CE9982442>

<https://www.frontiersin.org/articles/10.3389/fpsyg.2018.02529/full>